

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/400/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111226834
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2111226834.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci žalobcu: O. G., nar. XX. M. XXXX, bytom H., M. XX, proti žalovanému: O. O., nar. XX. V. XXXX, bytom H., A. H. XXXX/XX, o 9.465,11 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 1. apríla 2015 č. k. 18C/10/2012-238 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej, v časti trov konania, trov konania štátu a v časti zaplatenia súdneho poplatku r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napádaným rozsudkom súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.799,63 eur, s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 12. novembra 2011 do zaplatenia a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania štátu vo výške 644,78 eur, ako i súdny poplatok vo výške 107,50 eur na účet súdu prvého stupňa. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 420 ods. 1, 3, § 442 ods. 1, 3, § 443, § 444, § 517 ods. 1, 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. v znení neskorších zmien a doplnení, § 1 ods. 1, 2, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 3, 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, ako aj opatrením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 14. mája 2008 č. 12384-1/2008-OL o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2008. Vecne zdôvodnil preukázanou zodpovednosťou žalovaného za vznik škody na zdraví žalobcu, trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/27/2011-198, podľa ktorého 27. júna 2008 žalovaný úmyselne ublížil na zdraví žalobcu, keď ho na poľnej ceste pri potoku Parná fyzicky napadol a spôsobil mu zranenia, vyžadujúce dobu liečenia v trvaní 4 týždňov (žalovaný tak spáchal prečin ublíženia na zdraví). V zmysle § 135 ods. 1 O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) bol súd prvého stupňa viazaný rozhodnutím v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. V dôsledku protiprávneho konania vznikla žalobcovi škoda, v príčinnej súvislosti s týmto protiprávnym konaním. Na základe znaleckého posudku č. 32/2008, vyhotoveného súdnym znalcom MUDr. Alexandrom Koroczom súd prvého stupňa priznal žalobcovi bolestné vo výške 1.137 eur (zranenia žalobcu vrátane zlomeniny dvoch zubov v počte 85 bodov, pričom hodnota jedného bodu činila 13,37 eur). Žalovaný pri útoku zlomil dva predné zuby žalobcovi, ktorý 20. novembra 2008 zaplatil za ich opravu stomatológovi sumu 24,90 eur a 24. mája 2011 sumu 18,26 eur (žalovanému bola preto uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 43,16 eur). Žalobca pri útoku zo strany žalovaného stratil aj zlaté šperky, ktorých hodnota na základe znaleckého posudku č. 8/2012, vyhotoveného súdnym znalcom Dipl. Ing. Marošom Barokom, bola preukázaná vo výške 453 eur (a priznaná žalobcovi súdom

prvého stupňa). Na základe potvrdenia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky mal súd prvého stupňa preukázané, že pracovná neschopnosť spôsobila žalobcovi stratu na čistom príjme vo výške 166,47 eur, v dôsledku čoho bol žalovaný súdom prvého stupňa zaviazaný aj na úhradu tejto sumy. Vzhľadom na odpoveď Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, že žalobca nebude znevýhodnený pri posudzovaní splnenia podmienok na priznanie výsluhového dôchodku vplyvom dlhšej dočasnej práceneschopnosti, žalobu žalobcu v tejto časti zamietol. Žalobca nepreukázal, že žalovaný mu spôsobil poškodenie aj ošatenia a obuvi, preto žaloba bola zamietnutá aj v tejto časti uplatňovanej náhrady škody. Z výpovede žalobcu a svedkyne nebolo preukázané ani zníženie vážnosti, ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrého mena žalobcu v spoločnosti tým, že mal podliatiny pod očami tri mesiace, ako ani tým, že ho žalovaný počas trestného konania hanlivo označoval, preto žalobu súd prvého stupňa tiež v tejto časti zamietol. Žalobca taktiež nepreukázal, že v dôsledku straty zlatých šperkov, ktoré si dal sám vyrobiť, utrpel morálnu a citovú ujmu. Zo znaleckého posudku mal súd preukázané, že žalobcove zranenia neohrozovali jeho život a preto psychickú traumu z uvedených zranení, ani stres z možnej operácie, súd prvého stupňa nepovažoval za preukázané. Zo znaleckého posudku MUDr. Manesha č. 4/2014 vyplývalo, že žalobca nemá zníženú funkčnosť predných horných zubov, preto mu súd prvého stupňa náhradu nemajetkovej ujmy z tohto dôvodu nepriznal, ako ani náhradu nemajetkovej ujmy za to, že si nemôže robiť vychádzky na miesto, na ktorom bol spáchaný trestný čin, keďže súd prvého stupňa nemal preukázané, že by žalobcovi vznikla nejaká ujma v tomto smere. Úroky z omeškania boli žalobcovi priznané na základe úrokovej sadby ECB ku dňu omeškania 12. novembra 2011 (dňom nasledujúcim po uplynutí pätnásťdňovej lehoty určenej žalobcom žalovanému na splnenie), teda vo výške 9,25% ročne, v prevyšujúcej časti bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá. Rozhodovanie o náhrade trov konania súd prvého stupňa odôvodnil poukazom na ustanovenie § 142 ods. 3 O. s. p., avšak žalobca si trovy neuplatnil a preto mu nebola ich náhrada priznaná. Rozhodnutie o náhrade trov konania štátu, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť sumu 644,78 eur, súd prvého stupňa odôvodnil vyplatením znaleckého za vypracované znalecké posudky (Ing. Barokovi vo výške 186,62 eur a MUDr. Maneshovi vo výške 458,16 eur). Z dôvodu osobného oslobodenia žalobcu od platenia súdnych poplatkov, bola povinnosť zaplatiť súdny poplatok, za návrh na začatie konania vo výške 107,50 eur, uložená žalovanému, podľa položky č. 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov (6% z priznanej sumy).

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca v zamietajúcej časti požadovanej náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, navrhujúc žalobe vyhovieť v plnom rozsahu (uložením povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 9.465,11 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 12. novembra 2011 do zaplatenia, preto vzhľadom na priznanú sumu napádaným rozsudkom 1.799,63 eur, žalobca sa domáhal priznania zostávajúceho rozdielu vo výške 7.665,48 eur s príslušenstvom). Nesúhlasil s výškou náhrady majetkovej škody predstavujúcej hodnotu šperkov. Poukázal na svoje vyjadrenie adresované súdu prvého stupňa 27. januára 2013, v ktorom uviedol dostatočné dôvody, pre ktoré nemožno akceptovať priznanú sumu. Vzhľadom na stratu zlatých šperkov z dôvodov na strane žalovaného, má primárny nárok na uvedenie poškodenej veci do pôvodného stavu a to vyhotovením nových šperkov, podľa vyobrazenia, ktoré navrhol a poskytol súdu. Priznaná suma 453 eur však nepostačuje na ich vyhotovenie (pri súčasných cenách zlata a práce vo firme Zlatokov Trenčín, ako aj v inej firme, nemožno vyrobiť za uvedenú sumu rovnako hodnotný šperk). Citovú ujmu, ktorú žalobcu utrpel, však neodstráni ani vyhotovenie nových zlatých šperkov. Žalobca poukázal na výpoveď svedkyne (manželky W. G.) za účelom preukázania poškodenia vecí žalovaným, keď v športovej outdoorovej obuvi bol žalobca nútený pred páchatelom utekať cez potok, na dne ktorého sa nachádzalo 20 cm nánosu blata, preto nevyhnutne došlo k poškodeniu jeho obuvi (určenej na iné účelové využitie). Tričko a šuštiakové nohavice sa poškodili v dôsledku toho, že bol páchatelom zvalený na zem a došlo k fyzickému zápasu (na veciach sa vytvorili malé diery od drobných kameňov, nachádzajúcich sa na mieste činu). Uvedené skutočnosti zámerne súd prvého stupňa nevzal do úvahy, pričom nedal vyhotoviť za týmto účelom ani znalecký posudok. Žalobca poukázal na konkrétne dôvody, ktorými odôvodňoval priznanie nemajetkovej ujmy písomnosťou z 10. mája 2013 (na základe výzvy súdu), v súvislosti s uplatňovaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku zníženej vážnosti, ľudskej dôstojnosti, cti a dobrého mena žalobcu v spoločnosti tým, že mal podliatiny pod očami tri mesiace a žalovaný ho počas trestného konania hanlivo označil. Žalobca tiež vytýkal súdu prvého stupňa konštatovanie o nepreukázaní tvrdenia, že stratou zlatých šperkov, ktoré si dal sám vyrobiť, mu vznikla morálna a citová ujma, pretože túto opísal v písomnosti z 10. mája 2013 a náležite ju zdôvodnil. Dokazovanie v tejto časti sa nedá vykonávať pomocou svedkov. Je prirodzené, že každý človek do určitej miery psychicky trpí, ak dôjde k strate obľúbenej veci. O to skôr ak ide o šperky vyrobené na zákazku, pretože ako majiteľ má k nim citovejší vzťah oproti nadobudnutiu šperkov kúpou v obchode. Zhotovením

si šperku na zákazku majiteľ preukazuje, že chce mať šperk, ktorý je osobitý (nechce nosiť šperk, ktorých je v obchodoch veľké množstvo a tým vyjadruje určitý vzťah ku konkrétnemu zhotovenému šperku). V prípade straty takéhoto šperku je preto citová ujma väčšia. Nadobudnutie šperkov opísal žalobca v písomnosti z 15. mája 2012. Z konštatovania súdu prvého stupňa možno vyvodíť záver, že uznáva vznik psychickej traumy len zo zranení ohrozujúcich život. Zlomeniny, podľa názoru súdu prvého stupňa, nespôsobujú psychickú traumu a taktiež nevzniká stres z prípadnej novej operácie. Akoby pacient so zlomeninou nadočnicového oblúka mal od počiatku istotu, že operácia nebude potrebná. Súd prvého stupňa neupresnil, z akých medicínskych záverov vychádzala jeho predstava. Jeho konštatovanie tak možno považovať za amorálne a nezlúčiteľné s princípmi spravodlivosti. Žalobca namietal tiež záver súdu prvého stupňa, že zo znaleckého posudku MUDr. Manesha č. 4/2014 vyplývalo, že nemal zníženú funkčnosť predných horných zubov a preto mu náhrada nemajetkovej ujmy nebola priznaná. Poukázal preto na svoje písomné vyjadrenie z 21. augusta 2014, v ktorom spochybnil tvrdenia súdneho znalca a jeho závery ohľadom neznižovania funkčnosti predných horných zubov. Nepriznanie nemajetkovej ujmy znamená, že si ako pacient po každom vykonanom úkone, oprave predných zubov poškodených trestným činom, bude musieť vymáhať úhradu za jej vykonanie od páchatel'a súdnou cestou (čo znamená podávanie žalobného návrhu každé dva - tri roky kvôli sume 20 eur). V časti náhrady nemajetkovej ujmy mal za to, že si nemôže robiť vychádzky na miesto, na ktorom bol spáchaný trestný čin. Jasne preukázal, že ďalej nemôže slobodne navštevovať miesto, na ktoré chodil na prechádzky pred jeho fyzickým a brutálnym napadnutím a ktoré sa neskôr stalo miestom trestného činu.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania žalobcu (§ 212 ods. 1 O. s. p.) v spojení so závislým výrokom rozsudku o trovách konania a povinnosti zaplatiť súdny poplatok (§ 212 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Vyjadruje to aj vyššie uvedené znenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal aj ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdy musia pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli

účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zábery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súd pritom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Ak z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo súd nepovažoval za dôvodnú právnú argumentáciu účastníka konania v žalobe (ako je tomu aj v danom prípade) a prečo žalobné námietky účastníka považuje za mylné alebo nesprávne (uvedené sa tiež vzťahuje na danú vec), je nutné pokladať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože súd, ktorý sa vysporiadaava s argumentáciou účastníka ju nemôže odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí tiež uviesť, v čom konkrétne táto nesprávnosť spočíva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2 Afs 24/2005). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Georgiadis v. Grécko, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie Ruiz Torija v. Španielsko, rozsudok z roku 1994, Kraska v. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

Nemožno prehliadnuť ani mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, do akej táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, pričom intenzitu tejto vady je potrebné posudzovať s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 163/2015 zo 17. marca 2016).

Úplná absencia odôvodnenia preukázaného skutkového stavu má povahu tzv. základných vád, ktoré judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje ako dôvod pre zrušenie aj právoplatných rozhodnutí za účelom nápravy týchto vád. Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu týkajúceho sa dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2016 sp. zn. 6MCdo 5/2014).

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, pretože rozhodnutie nebolo odôvodnené vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu. Nepreskúmateľnosť odôvodnenia napádaného rozhodnutia je tiež dôsledkom nedostatočného vymedzenia predmetu konania, po zmene žaloby, z hľadiska presnosti, určitosti, ako i jeho formulácie v petite žaloby (návrhu výroku súdneho rozhodnutia). Na súdnom pojednávaní dňa 14. novembra 2012 súd prvého stupňa rozhodol uznesením o pripustení „zmeny petitu“ len odkazom na návrh žalobcu na zmenu žaloby (zo dňa 14. októbra 2012 a 29. októbra 2012), bez konkrétneho znenia nového návrhu výroku súdneho rozhodnutia (ktorým mal byť vymedzený zmenený predmet konania). Požiadavka obsahových a formálnych náležitostí návrhu na začatie konania v zmysle § 79 ods. 1 O. s. p. sa vzťahuje aj na návrh na zmenu žaloby. Z podaní žalobcu zo dňa 14. októbra 2012 a 29. októbra 2012 vyplýva, že okrem peňažného nároku (relutárnej reštitúcie) sa mienil domáhať aj naturálnej reštitúcie, uvedením veci do pôvodného stavu (zhotovením retiazky a príviesku na základe grafického náčrtu žalobcu), bez zdôvodnenia súčasného uplatňovania peňažného nároku náhrady škody za zlaté šperky, ako aj nároku na ich zhotovenie. Z uvedených podaní žalobcu vyplýval tiež neurčitý nárok na úrok z omeškania 9,5% „z predpokladanej trhovej hodnoty týchto zlatých šperkov 770 eur“, vo vzťahu ku ktorému absentuje opis rozhodujúcich

skutočností. Vzhľadom na uvedené, rozhodnutie o „pripustení zmeny petitu“ obsahujúce len odkaz na podania žalobcu zo 14.10.2012 a 29.10.2015“, ktoré treba kvalifikovať ako nejasné, neurčité a neúplné, nemožno považovať za rozhodnutie dostatočne vymedzujúce nový (zmenený) predmet konania podľa ustanovenia § 95 ods. 2 O. s. p.. Odôvodnenie napádaného rozhodnutia súdu prvého stupňa pritom postrádalo akýkoľvek argumentačný základ práve vo vzťahu k pripustenej „zmene petitu“, týkajúcej sa nároku na naturálnu reštitúciu (uvedením veci do pôvodného stavu). Pripustenie zmeny žaloby (vyhovením procesnému podaniu žalobcu) predpokladá procesne bezchybné podanie účastníka konania (bez procesných väd), zodpovedajúce jeho vôli (koncentrovanej v návrhu výroku súdneho rozhodnutia) a spĺňajúce náležitosti odôvodnenia nového nároku, ako i požiadavku presnosti, úplnosti a vykonateľnosti. Ak podanie účastníka konania, ktoré by mohlo byť návrhom na zmenu žaloby, vykazuje vady, je potrebné najskôr tieto vady odstrániť postupom podľa § 43 O. s. p..

Zamietajúca časť napádaného rozhodnutia súdu prvého stupňa je nepreskúmateľná aj vzhľadom na prekročenie petitu žaloby, keď v časti uplatňovaného nároku na zaplatenie bolestného vo výške 1.132 eur (podanie žalobcu z 10. mája 2013 č. I. 114 - 116), súd prvého stupňa priznal žalobcovi bolestné vo výške 1.137 eur. Preto nie je zrejmé, v akej časti a vo vzťahu ku ktorým nárokom (ktoré boli zamietnuté) obmedzil súd prvého stupňa predmet konania uplatňovaný žalobcom. K nepreskúmateľnosti napádaného rozhodnutia prispieva aj to, že pri odôvodňovaní zamietnutia jednotlivých nárokov žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd prvého stupňa neuviedol ich výšku.

Vzhľadom na zákonom stanovené predpoklady vzniku jednotlivých uplatňovaných nárokov (z hľadiska naplnenia hypotézy právnej normy), ktoré je možné rozdeliť na dva základné druhy a to majetkovú škodu a nemateriálnu ujmu, v napádanom rozhodnutí súdu prvého stupňa absentuje základné vysvetlenie, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie (z akých dôvodov), z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, t. j. ako vec právne posúdil vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu. Len samotné konštatovanie nepreukázania uplatňovaného nároku (ako to urobil súd prvého stupňa vo vzťahu k napadnutej časti rozhodnutia) je absolútne nepostačujúce a nenahrádza chýbajúce zákonné náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia, predstavujúce argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať. Súd prvého stupňa má tiež dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, aby preskúmateľným spôsobom vyjadrovalo skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých každý jednotlivý nárok žalobcu (ktorý zostal predmetom konania) posúdil a rozhodol (a tým dal súčasne odpoveď žalobcovi vo vzťahu k ním uplatňovaným nárokom). Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí *Vetrenko v. Moldavsko* z 18. mája 2010 uviedol, že jednou z požiadaviek článku 6 Dohovoru o ľudských právach na vnútroštátne súdy je, aby sa zaoberali najdôležitejšími argumentmi vznesenými účastníkmi konania a aby uviedli dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Opomenutie zaoberať sa s podstatnými argumentmi alebo svojvoľné (arbitrárne) zaoberanie sa takýmito argumentmi, je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a vrátil mu vec na ďalšie konanie, keďže jeho postupom bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv a právom chránených záujmov, ktoré mu O. s. p. priznáva na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Porušením uvedeného práva na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi).

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho, posúdiť vymedzenie predmetu konania žalobcom (o ktorom doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej a na základe už vydaného rozhodnutia o pripustení zmeny žaloby na pojednávaní dňa 14. novembra 2012), z hľadiska zákonom stanovených náležitostí v ustanovení § 79 ods. 1 O. s. p., najmä opisu rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúci každú časť navrhovaného výroku súdneho rozhodnutia, s uvedením konkrétnej výšky peňažného plnenia, vzťahu medzi jednotlivými nárokmi, pokiaľ spolu súvisia, návrhu výroku súdneho rozhodnutia, ktorý musí byť presný, určitý a spĺňajúci požiadavku vykonateľnosti.

Následne po odstránení procesných väd postupom podľa § 43 O. s. p. a ustálení predmetu konania, vykonať a vyhodnotiť dokazovanie za účelom preskúmania nároku žalobcu, z hľadiska okruhu všetkých

rozhodujúcich skutočností určených hypotézou hmotnoprávných noriem, predovšetkým atribútov zodpovednostného vzťahu žalovaného za vznik tvrdenej materiálnej škody spôsobenej žalobcoví, podľa § 420 O. z. a nasl. (porušenie právnej povinnosti, vznik škody, existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie), ako i atribútov zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu podľa 13 O. z. (neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť osobnosť fyzickej osoby, nemajetková ujma v jej osobnostnej integrite a príčinná súvislosť medzi nimi).

Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvého stupňa, aj v zmysle vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a účastníkom konania, vrátane žalobcu, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a vráti mu vec na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Vzhľadom na skutočnosť, že výrok o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania bol závislým výrokom vo vzťahu k rozhodnutiu o celom predmete konania, bol daný dôvod aj na zrušenie napádaného rozhodnutia v časti o zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo výške 107,50 eur.

Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.